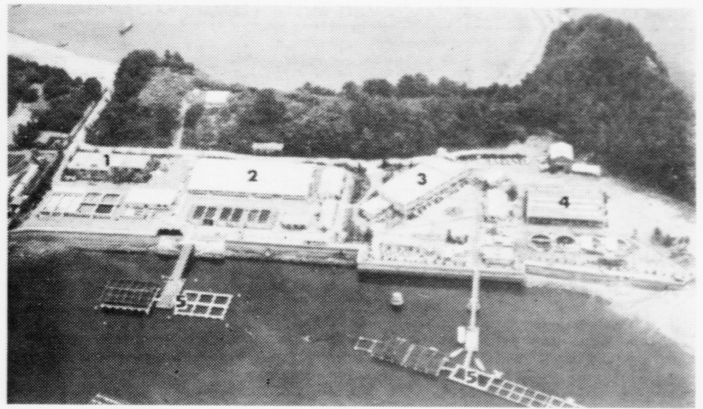

Yellowtail ein tann vanligasti aldi fiskurin

Royndarstöð til aling, sum føroyingar vitjaðu

Teir ala fyri at liva

Japanarar veiða árliga góð 10 milliúnir tons av fiski og skeljadjórum. Av hesum er ein milliún (góð 9%) tons aldur fiskur, skeljafiskur og tari. Í virði harafturmóti er aldi fiskurin heili 20% av samlaða virðinum av allari fiskiveiði

Japan er í dag eitt land, (sum framleiðir nógvar fiskaverur) og eitt land, (sum brúkar nógvan fisk). Tað er tí ikki av tilvild, at júst hetta landið í fjareysturi er ungangonguland bæði tá talan er um vanligt fiskari á havinum og kanska í serligan mun tá talan er um havbúnað.

Fyri at visa á, hvussu stóran týðning havið og tess føðidjór hava fyri japanarar, kann nevast, at hver einstakur japanari í miðal fær munandi fleiri proteínir frá fiskakjøti enn onnur lond í heiminum. 50% av øllum japanskum matverum við animalskum proteinum stava frá fiski og skeljadjórum. Fyri vestanlond er hetta tal so lágt sum 5–20%.

Einki annað land í heiminum hevur lagt so stóran dent á at økja framleiðsluna í teirri náttúrligu økoskipanini við at reka havbúnað sum Japan. Og talan er ikki um eina eintáttaða roynd. Næstan alt frá tara til tann dýrasta laks verður alt í Japan. Vanliga byta vit japonsku fiskivinnuna upp í triggjar bólkur: heimaútróður, havfiskiskapur og pelagiskur

fiskiskapur. Av teimum 10 mill. tonsunum av fiski og skeljadjórum, sum árliga koma uppá land í Japan, stava tey 20% frá heimaútróðrinum. Av hesum eru so tey 20% aldur fiskur og skeljadjór. Haraftrat kemur so tann mongd, sum verður sett út og fiskað aftur inni við strondina, so alingin stendur fyri umleið helvtini av øllum heimaútróðrinum í Japan.

Taka vit 1977 so var framleiðslan av aldur fiski og skeljadjórum, bæði frá festvatni og sjógvi, uppá 943.000 tons fyri eitt samlað virði uppá millum 10 og 15 milliardur krónur. Hetta var tilsamans 8,8% av allara fiskiveiðimongd yvirhøvur, og í virði var tað heili 17,5%. Fyri 1978 vóru tölur ávikavist 9,3% og 20,8%, so tað sæst á tølunum, hvønn veg alingin ber.

Av teimum 943.000 tonsunum av aldur fiski komu tey 861.000 tonsini frá alisteðum á havinum og tey 82.000 tonsini frá alisteðum í festvatni.

Tey mest týðningarmiklu fiskasløgini o.a., sum verða aldir í Japan er: yellowtail, red sea bream, rækjur, ostrar, kræklingur, »kam«skel, sniglar, hogguslokkur, tari, állur, sil, laksur, karpa, søtfiskur og fleiri onnur sløg við.

Ocean Ranching er ein táttur, sum hevur stóran týðning fyri Japan sum fiskivinnutjóð. Tvs. at yngul verður sett út í áir og kemur inn aftur sum stórus fiskur eina tíð seinni. Í fjór vóru ein milliard laksafiskar settir út og í 1983 verður miðlað inntøki at seta út 2 milliardir av laksayngli.

Tað verður roknað við, at samlaða laksaveiðan í 1987, aftaná at tað er sett út á hvørjum ári, verður 40 milliúnir laksar bert í árunum og nærhendis strondina. Samlaða laksaveiðan í Kyrrahavinum er 600.000 tons, meðan hon til sammetingar í Atlantshavinum bert er 8000 tons.

Men øll henda menningin á aliokinum er ikki framt eftir einum degi. Japanarar hava langa traditión fyri aling og fyri at visa, hvussu stórt ar-

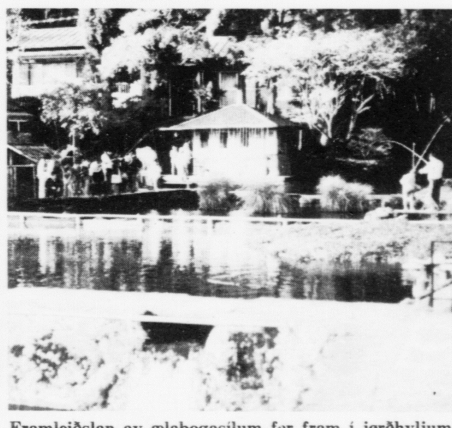
Føroyska ferðalagið uttanfyri eini fiskiroyndarstöð í Japan. Frá høgru: Bjarni Joensen, Eiler Jacobsen og konan, Oddmar Juul Samuelsen og konan, Knút Nolsøe og Tormóður Dahl. Japanararnir eru hjálparmenn hjá ferðalagnum

bæði verður lagt í at royna at ala nýggj fiskasløg, kunnu vit nevna royndararbeiði við at ala rækjur. Dr. Fujinaga kannaða kurumarekjuna í 10 ár og gjørdi aliroyndir við henni tey næstu 20 árin. Áðrenn tað eydnaðist honum at byrja veruliga aling av rækjum við vinningi fyri eyga.

Tá hann byrjaði kanningar sínar í 1933 kendi eingin til livsgongdina hjá hesi rækju. Í dag vita vit alt um hana og kunnu ala so nógv av henni, sum vit ynskja.

Teir skilja tann goða laks frá fyrri at strúka hann

Framleiðslan av ælabogasilum fer fram í jørðhylvum. Omanfyri alihylin er hylur til fritíðarfiskarar

Japanarar dáma sera væl fisk